

I dette dokumentet skal vi se på forhandlingsutvalget.

Ifølge kommuneloven er det kommunestyret som skal ansette, inngå avtaler og fastsette lønn. Oppfølging av avtalene kan delegeres til formannskapet eller det kan velges et forhandlingsutvalg. I Herøy hevdes det at vi har et forhandlingsutvalg. Dette skal vi se nærmere på.

Her er hva regjeringer sier om forhandlingsutvalg. Dette er hentet fra et svart til en annen kommune i Norge. Hele dokumentet ligger ute i forrige sak:

Departementet mener dermed at det ikke er grunnlag for å begrense kommunestyrets kompetanse til å delegere. Reelle hensyn trekker i samme retning. Det kan være praktisk og formålstjenlig om for eksempel et utvalg eller formannskapet følger opp kommunedirektøren og gjennomfører medarbeidersamtale mv.

Når kommunestyret ansetter, innebærer det å **bestemme lønn** og arbeidsbetingelser gjennom arbeidsavtalen. Kommunestyret må sørge for at arbeidsavtalen inngås i tråd med arbeidsmiljølovens regler, inkludert minimumskravene i § 14-6. **Kompetansen til å vedta arbeidsavtalen ligger altså hos kommunestyret selv, og det er dermed bare kommunestyret som kan endre denne avtalen.**

Oppsummering

Kommuneloven § 13-1 bestemmer at kommunestyret ikke kan delegere selve ansettelsesmyndigheten videre, men bestemmelsen er ikke til hinder for at kommunestyret delegerer myndighet til å utøve andre deler av arbeidsgiveransvaret overfor kommunedirektøren til et annet folkevalgt organ. Kommunestyret kan også delegere myndighet til å fastsette lønn og andre arbeidsvilkår, innenfor rammene kommunestyret har bestemt gjennom arbeidsavtalen og eventuelle andre vedtak.

I kommunestyremøte den 29.03.2022 blir det stilt spørsmål i spørrehalvtimen om forhandlingsutvalget. Her er en lenke til kommune TV. Spørsmålet kommer ca. 20.45 minutter ut i spørrehalvtimen.

<https://heroy-no.kommunetv.no/archive/64?caselid=2051>

Representant fra Herøy Bygdeliste om begrunnelse for at avtalen om fri bolig som ble inngått mellom kommunedirektøren og ordføreren, og om den er politisk behandlet?

Ordfører svarer:

"Avtalen er behandlet av et forhandlingsutvalg som består av ordfører og varaordførere, og der har vi ganske vie tøyler. Vi forhandler lønn og andre ting slik at kommunedirektøren skal få de beste mulighetene."

I kommunestyremøte den 29.03.2023, blir det igjen stil spørsmål relatert til forhandlingsutvalget.

Her er lenke til det møtet:

<https://heroy-no.kommunetv.no/archive/82?caseld=2964>

Her referer representant fra Herøybygdelist til mangelfull protokollføring ved siste ansettelse av kommunedirektør. Det blir henvist til en artikkel fra professor Jan Fridthjof Bernt, og ønsker på grunnlag av det at opposisjonen får inn en representant i forhandlingsutvalget.

Ordføreren svarer:

"Jan Fridthjof Bernt tolker loven. Han har ikke fasiten på alt, bare så det er sagt. Når det kommer til forhandlingsutvalg, som er utvalget som forhandler med kommunedirektøren, er det også valgt av kommunestyret. Sann så det har fungert, har det fungert veldig bra, Protokollene er blitt ført, og de som er offentlig, er offentlig."

Representant fra HBL føler opp og henviser til innsynsbegjæring der protokollen ikke blir utlevert på grunn av at de mangler, de er ikke der. Ønsket om at opposisjonen får en representant i forhandlingsutvalget opprettholdes.

Den 24.05 2024 ble følgende henvendelse sendt til administrasjonen i Herøy kommune:

- Har vi et forhandlingsutvalg i Herøy?
- I så fall, hvem sitter i utvalget og hvordan er de valgt?
- Hva er mandatet til utvalget?

Det kom et svar med en gang:

Videresender eposten din til kommunedirektør, samt stabs- og HR-sjef.

Derfra kom det ikke svar.

Den 08.08.2024 ble det tatt innsyn i spørsmål rundt forhandlingsutvalget.

Følgende spørsmål ble sendt:

- Hvem sitter i forhandlingsutvalget.
- Hvordan er de utnevnt.
- Når er de utnevnt.
- Mandatet til forhandlingsutvalget.

Den 12.08.2024 kom følgende svar

På grunn av ferieavvikling vil innsynskravet bli behandlet i neste uke.

Den 27.08.2024 ble følgende purring sendt til Herøy kommune:

Siden det nærmer seg 3 uker fra innsynet ble sendt, og innsynet ikke er imøtekommet, tar jeg det som et avslag, og ber om at innsynet oversendes Statsforvalteren for behandling.

Innsynet er av en slik karakter at det ikke trengs behandling for å levere ut. Dette er offentlige dokumenter.

Den 02.09 2024 sender ordfører innsynskravet til statsforvalteren til klagebehandling.

I oversendelsen til statsforvalteren gir ordføreren et svar på innsynskravet. Et svar som gir grunn til flere spørsmål, enn det er svar.

Her er hva ordføreren skriver i oversendelsen av klagen når den sendes statsforvalteren:

Herøy kommunes har vurdert innsynskravet nå etter ferieavviklingen. Dessverre ble hverken spørsmålet eller innsynskravet lagt fram for ordfører før denne uken.
Svar fra ordfører og stab- og HR-sjef refereres under:

Fra stab- og HR-sjef:

Delegeringsreglementet for stab- og HR-sjef sier

« • Forhandlinger med arbeidstakerorganisasjonene etter HTA kap 4, pkt 4.A.2, pkt 4.A.3 og kap 5, pkt 5.3. • Forhandlingsleder etter Hovedavtalens bestemmelser».

Dette er etter hovedavtalens bestemmelser som er administrativt og gjelder lønn.

Fra ordfører:

Overordnet mandat fra delegasjonsreglementet i Herøy kommune.

Ordføreren har ansvaret for at samarbeidet mellom kommunedirektøren og de ulike politiske organene blir organisert på formålstjenlig måte.

Ordføreren skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan den delegerte myndigheten er benyttet.

Hvem sitter i forhandlingsutvalget?

Det forhandlingsutvalget jeg tror det etterspørres her er det utvalget som har medarbeidersamtale og lønnsforhandling med kommunedirektøren årlig. I dette utvalget sitter ordfører og varaordfører. Dette er videreført som sedvane i Herøy kommune og har eksistert i de siste 20 årene. Dersom det oppstår behov f.eks. i vanskelige saker, har ordfører myndighet til å innkalle flere i utvalget, som oftest er opposisjonsleder. Dette har vært tilfelle i en sak i Herøy etter jeg tiltrådte som ordfører. Det skrives alltid protokoller etter forhandlingsmøter.

Hvordan er de utnevnt?

Dette har vært sedvane i Herøy og videreført etter hvert kommunevalg. Ordfører har orientert kommunestyret om arbeidet, spesielt i vanskelige saker.

Når er de utnevnt?

Etter hvert kommunestyrevalg. Ordfører og varaordfører utgjør forhandlingsutvalget.

Mandatet til forhandlingsutvalget?

Medarbeidersamtaler og lønnsforhandlinger med kommunedirektøren.

Klagen oversendes Statsforvalteren i Nordland for endelig klagebehandling.

Kommentar:

"Dette er videreført som sedvane i Herøy Kommune og har eksistert de siste 20 årene".

Her brytes demokratiske prinsipper, lover og regler, og etikk og moral.

En kan stille spørsmål hvorfor dette er svart ut av ordføreren, og ikke av administrasjonen. Det som etterspørres skal finnes i offentlige protokoller. Neste spørsmål er hvorfor disse spørsmålene oversendes statsforvalteren, og det sendes ved et forsøk på svar. Svarene gir flere spørsmål enn svar.

Dette ble fulgt opp med nye innsynskrav.

Den 05.09.2024 svarer ordfører ut innsynskravet.

Her er svaret:

Noen av de aktuelle dokumentene inneholder opplysninger som er **underlagt lovbestemt taushetsplikt.**

Vi avslår anmodningen delvis med henvisning til offentleglova (offl.) §§ 13 og 25, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1.

Vedlagt følger en kopi av dokumentene hvor de taushetsbelagte opplysningene er sladdet:

- 2021 Saksframlegg Tilsetting av kommunedirektør 15.06.21 som er unntatt offentlighet i hht offl § 25.
- 2023 Saksprotokoll Tilsetting av kommunedirektør 14.02.23 som er unntatt offentlighet i hht offl § 25.
- 2023 Årlig oppfølgingssamtale mellom kommunedirektør og politisk ledelse 07.12.23 som er unntatt offentlighet i hht offl § 13.

Dokumentene for øvrig er offentlige, jf. offl. § 3.

Protokollene viser at det er gjort vedtak som legitimerer at ordfører og varaordfører følger opp ansettelsesforholdet til kommunedirektøren.

Til informasjon ble det ikke gjennomført forhandlinger i 2019, 2020 eller 2021.

Du kan klage på vedtaket til Statsforvalteren i Nordland, jf. offl. § 32. Klagen rettes til Herøy kommune, som oversender klagen til Statsforvalteren. Klagefristen er 3 uker fra avslaget er mottatt, jf. Fvl. § 29 første ledd jf. offl. § 32 tredje ledd annet punktum.

Med hilsen Elbjørg Larsen Ordfører

Kommentar:

I innsynskravet er det spurt etter dokumenter fra kommunestyret. Dokumenter som ordfører selv referer til, som det ikke er grunnlag til å unnta offentlighet.

"Protokollene viser at det er gjort vedtak som legitimerer at ordfører og varaordfører følger opp ansettelsesforholdet til kommunedirektøren"

Det er ikke lagt frem protokoller som viser at vi har et politisk valgt forhandlingsutvalg.

Derimot underbygger dokumentasjonen som er lagt frem, at vi har et forhandlingsutvalg som forhandler uten mandat.

Til informasjon ble det ikke gjennomført forhandlinger i 2019, 2020 eller 2021.

I perioden det henvises til, var 3 kommunedirektører ansat. De har vel mottatt lønn som er knyttet til en avtale? Vi sitter på 3 avtaler som er inngått i perioden det refereres til. To arbeidsavtaler og en avtale om fri bolig. Når det benektes at disse finnes, rokker det ved troverdigheten i svarene.

Den 21.10.2024 krever vi at innsynskravet oversendes statsforvalteren med følgende begrunnelse:

KLAGE PÅ SVAR INNSYNSBEGJÆRING, SAKSNUMMER 2024/1-701

Jeg krever at avslaget på innsynskravet sendes statsforvalteren for klagebehandling. Begrunnelse følger:

Disse to innsynskravene må ses i sammenheng med tidligere innsynskrav med saksnummer 2024/1-656 og 2024/1-568, der dette starter med følgende spørsmål:

Jeg ber om innsyn i følgende:

Hvem sitter i forhandlingsutvalget.

Hvordan er de utnevnt.

Når er de utnevnt.

Mandatet til forhandlingsutvalget.

Svarene jeg har mottatt, viser at varaordfører og ordfører, eller ordfører alene, ikke har et mandat til å forhandle fram avtalene jeg spør om innsyn i. Uten mandat opptre ordfører og varaordfører som privatpersoner, og avtalene som er inngått etter mitt syn ulovlige. Uten at kommunestyret har delegert myndighet til å forhandle, skulle dette vært behandlet av kommunestyret der alle sider av avtalen skulle vært utredet og lagt frem. Også kostnader, og fremtidig kostnader.

I spørsmålet knyttet til husleie, ber jeg om dokumentasjon på avtalen, og om fordelsbeskatningen er i henhold til regelverket. I avtalen til kommunedirektør Andersen oppgis fordelsbeskatningen av fri bolig inkludert strøm, til kr 6000.- pr mnd. På lønnsavregningen er verdien oppgitt til kr 5500 pr mnd. Samme beløp kommer frem i årsregnskapet for 2022. For året 2021 foreligger det ikke dokumentasjon på fordelsbeskatning, selv om avtalen om fri husleie inkludert strøm, er gjeldende fra 18.06.2021. Dette er avvik og mangel på dokumentasjon som gir grunn til å stille spørsmål om dette er innenfor regelverket om fordelsbeskatning fri bolig.

Kommunestyre representant Jostein Arntsen har ved flere anledninger stilt spørsmål om forhandlingsutvalget i forrige kommunestyreperiode, uten å få svar. Når jeg stiller de samme spørsmålene gjennom innsynsbegjæring, burde det gi ordfører et varsel om at ikke alt er som det skal være. Da burde ordfører, som øverst valgte tillitsperson i kommunen, ta initiativ til å bringe dette inn i lovlige og verdige former.

De samme varselet burde forrige og nåværende kommunedirektør fått. I henhold til kommuneloven har kommunedirektøren en plikt til å påpeke forhold som bryter med lover og forskrifter, og rettlede folkevalgte. I stedet forsvarer kommunedirektøren praksisen.

Ordfører og kommunedirektør velger å forsvare en praksis som utføres uten myndighet og i strid med lover og regler. De kunne brukt anledningen til å sørge for å bringe dette inn i ordnede former. Dette gir det grunnlag for å stille spørsmål om motivet for svarene eller mangel på svar. Det gir også grunnlag for spørsmål rundt avtalene som kommet frem gjennom innsyn. Avtalene er inngått mellom ordfører og kommunedirektør. Ved noen anledninger er varaordfører med.

Lønnsutviklingen til kommunedirektør er ifølge dokumentasjon på 35 % over 2 år. Setter en verdi av fordelsbeskatning av fri bolig inkludert strøm, til kr 11000.- pr måned, som en anslått markedsverdi, vil lønnsøkningen ble 41 %. Tar en med en utbetaling på kr 85539.-, som ifølge dokumentasjon er overtid. Samtidig er det dokumentasjon som gjør at en kan stille spørsmål ved grunnlaget for beløpet. Tar en med dette beløpet i lønnsøkning, blir den på 50 % over 2 år.

Hva ligger til grunn en slik lønnsutvikling?

I senere tid er det dokumentert at forrige og nåværende kommunedirektør i flere saker har holdt tilbake dokumentasjon, og med det brutt kommuneloven. Sitat fra kommuneloven:

“Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak “. Med å ikke forholde seg til kommuneloven, og holde tilbake dokumentasjon har sakene fått en slagside i ordføreres favør.

Hva ligger til grunn for at kommune direktøren bryter kommuneloven?

I innsynskrav og klagebehandling som har pågått siste halve året, har statsforvalteren i svar, påpekt at kommunen bryter kommuneloven, arkivloven og forvaltningsloven.

Hva ligger til grunn for at kommunedirektøren bryter disse lovene, selv etter at statsforvalteren påpeker forholdet?

I innsynssak med saksnummer 2024/1-568, som ordføreren svarer ut, har jeg mottatt følgende svar:

Til informasjon ble det ikke gjennomført forhandlinger i 2019, 2020 eller 2021.

Avtalen om fri bolig som jeg ber om innsyn i, er fra 2021, og er underskrevet av ordføreren alene. I tillegg sitter jeg på 2 andre avtaler fra 2021. Disse legges ved som vedlegg.

Svarene på mitt innsynskrav, sett opp mot lover og regler, samt dokumentasjon, gir grunnlag til å stille spørsmål med:

- Troverdigheten i svaret
- Motivet for å ikke å svare ut innsynskravet
- Motivet for ikke bringe dette inn i lovlige former

Med dette krever jeg at avslaget oversendes statsforvalteren.

Dette brevet legges ved som vedlegg sammen med vedlagte arbeidsavtaler.

Den 15.1.2014 kom det tilbakemelding fra statsforvalteren. Her er et lite utklipp fra brevet:

vedtak:

Klager har fått medhold.

Det foreligger ingen konkret begrunnelse for unntak og heller ingen meroffentlighetsvurdering der dette er aktuelt. Statsforvalteren har derfor ingen mulighet til å etterprøve hvilke vurderinger kommunen har gjort i spørsmålet om delvis avslag på innsyn i angjeldende tre dokumenter.

Kommunens vedtak oppheves og saken sendes tilbake for ny behandling.

Kommentar:

Her gir statsforvalteren oss delvis medhold i innsyn i dokumenter ved at saken sendes tilbake til ny behandling. Saken om dokumentasjon på at vi har et lovlig valgt forhandlingsutvalg, blir ikke nevnt av statsforvalteren.

Her er noen punkter som belyser alvorligheten av saken:

- Tross flere forespørsler, kan det ikke vises til dokumentasjon på et lovlig valgt forhandlingsutvalg.
- Uten at en kan dokumentere mandatet, er avtalene forhandlingsutvalget har inngått, ulovlige.
- Det er ordfører og kommunedirektør som behandler innynskravet, som avslår innsyn, og som er partene som forhandler. (Det er ordfører som har signert alle avtaler, protokoller og anvisninger, untatt 2. Der er varaordfører sin signatur også med.)
- Det er ordfører som er øverste tillitsvalgte i kommunen, som beskytter en ulovlig praksis.
- Kommunedirektør har i kraft av sin stilling, et særlig ansvar for at lover og regler etterfølges.
- Begge forsvarer at forhandlingsutvalgets mandat er en 20 år gammel sedvane, der demokratiske prinsipper som er nedfelt i norsk lov, legges tilside.
- En kan stille spørsmål om ordførers og kommunedirektørens habilitet i denne saken.

Denne saken vil bli oppdatert.

I neste sak vil vi belyse en sak der ordfører nektet vara for Herøy bygdeliste å stille i møte i formannskapet.